

**Biedrības “Rēzeknes novada partnerība”
sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija
2023.–2027. gadam**

Sadaļas: Kopsavilkums

Rīcības plāns

Kritēriju aprakstu maksimālās atbalsta intensitātes noteikšana

Projekts

Kopsavilkums

Biedrība „Rēzeknes novada partnerība” (turpmāk tekstā – Partnerība) ir vietējās rīcības grupa (turpmāk tekstā – VRG), kas apvieno dažādus sabiedrības interešu pārstāvjus no vietējām organizācijām, pašvaldībām, uzņēmējiem un iedzīvotāju grupām. Atbilstoši Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (LAP) pasākuma „Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” VRG ir sagatavojusi sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju 2023-2027 (turpmāk tekstā - Stratēģiju), kas tiks īstenota Rēzeknes novada teritorijā, kurā dzīvo 29014 iedzīvotāji. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības pieejas galvenie mērķi un uzdevumi ir veicināt vietējās ekonomikas attīstību, kopienas sadarbību lauku attīstībai un veidot pievilcīgu dzīves vidi aktīvai un viedai kopienai.

Stratēģija ir izstrādāta, balstoties uz esošās situācijas priekšizpēti, iedzīvotāju izteiktām vajadzībām apkaimes darbnīcās, fokusgrupas pārstāvju viedokli līdzdalības darbnīcā, iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, iepriekš veiktā pētījuma “Pētījums par biedrības “Rēzeknes rajona kopienu partnerība” sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas 2014.- 2020. gadam” ieviešanu un priekšlikumu sagatavošana 2023.–2027. gada stratēģijas izstrādei” (turpmāk tekstā - Pētījums) rezultātiem, plānošanas un citiem dokumentiem.

Stratēģijas vīzija: “Rēzeknes novadā dzīvo uzņēmīgi un radoši cilvēki, kuri darbojas kvalitatīvā un zaļā dzīves vidē ar attīstītu daudznozaru uzņēmējdarbību, inovācijām un daudzveidīgiem pakalpojumiem, kas balstās kopienas identitātes vērtībās un kultūrvēstures tradīcijās.”

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu un viedu teritorijas attīstību Stratēģijas ietvaros, tika izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi un rīcības:

M1 Vietējās ekonomikas attīstība

R1.1. Atbalsts produktu un pakalpojumu attīstībai lauku teritorijā

R1.2. Atbalsts “Lauku biļete”

M2 Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai

R2.1. Vietējās teritorijas, dabas un kultūras objektu sakārtošana
pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai

R2.2. Atbalsts jauniešu iniciatīvām

R2.3. Atbalsts viedo aktivitāšu ieviešanai

R2.4. Atbalsts iedzīvotāju iniciatīvām

M3 Kopienu sadarbība lauku attīstībai

R3.1. Atbalsts starpteritoriālajai un starpvalstu sadarbībai.

Stratēģijas īstenošanas galvenais finansējuma avots ir Eiropas Lauksaimniecības Fonds lauku attīstībai (ELFLA). VRG lēmēj institūcija (Padome) ir atbildīga par stratēģijas izstrādi un ieviešanu, t.sk., lēmumu pieņemšanu par projektu iesniegumu apstiprināšanu vai par atteikumu piešķirt finansējumu projektam īstenošanai.

3. Rīcības plāns

3.1. Rīcības plāns 2023.-2027.gadam kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.-2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” (turpmāk - Stratēģiskā plāna intervence)

3.1.1. tabula

Rēzeknes novada partnerības Stratēģijas 2023-2027 rīcības plāns

Nr. p.k.	Mērķis/rīcība	Stratēģiskā plāna intervences aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Iznākuma rādītāji
M1 Vietējās ekonomikas attīstība						
1.	R1.1. Atbalsts produktu un pakalpojumu attīstībai lauku teritorijā	"Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas"	100 000 EUR infrastruktūras projektiem 50 000 EUR pamatlīdzekļu iegādei	Līdz 40% pamata atbalsts; No 65% līdz 75% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	Atbalstīti 7 uzņēmējdarbības uzsākšanas projekti; Atbalstīti 8 uzņēmējdarbības attīstības projekti.
2.	R1.2. Atbalsts “Lauku biļete”	"Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai lauku teritorijā, kuru var saņemt kā fiksētas summas maksājumu ar budžeta projektu “Lauku biļete”, piemērojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku.	15 000 EUR* * saskaņā ar ZM aktuālo fiksētā maksājuma metodiku	Līdz 65% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	Atbalstīti 8 projekti

M2 Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai						
3.	R2.1.Vietējās teritorijas, dabas un kultūras objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai	"Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"	100 000 EUR pašvaldības infrastruktūras izveidei, t.sk. kopprojektos 50 000 EUR pārējiem projektiem* *vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts būvniecībai	Līdz 70% pamata atbalsts; Līdz 90% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	Uzlabota pašvaldības infrastruktūra vismaz 2 objektos; Labiekārtotas publiskās teritorijas vismaz 2 objektos; Īstenoti ēku atjaunošanas un saglabāšanas pasākumi vismaz 3 vēsturiskajās celtnēs/objektos.
4.	R2.2. Atbalsts jauniešu iniciatīvām	"Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"	6 000 EUR* *saskaņā ar ZM aktuālo fiksētā maksājuma metodiku	Līdz 100% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	Atbalsstītās 10 jauniešu iniciatīvas
5.	R2.3. Atbalsts viedo aktivitāšu ieviešanai	"Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"	20 000 EUR	Līdz 70% pamata atbalsts; Līdz 90% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	Atbalsstīti 3 viedo aktivitāšu projekti

6.	R2.4. Atbalsts iedzīvotāju iniciatīvām	"Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"	10 000 EUR	Līdz 70% pamata atbalsts; Līdz 90% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	atbalstītas 20 interešu grupu iniciatīvas
M3 Kopienų sadarbība lauku attīstībai						
7.	R3.1. Atbalsts starpterritoriālajai un starpvalstu sadarbībai	"Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"	30 000 EUR	Līdz 100% saskaņā ar kritēriju aprakstu (3.1.1. sadaļa)	Kārtas	atbalstīti 3 sadarbības projekti

Rīcības plānā ietvertu rīcību īstenošana notiek saskaņā ar MK noteikumiem "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana"" (turpmāk tekstā – saistošie MK noteikumi) un tajos noteiktajām divām atbalsta intervences aktivitātēm:

1. "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas";
2. "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas"

Rīcība R1.1. Atbalsts produktu un pakalpojumu attīstībai lauku teritorijā

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū, atpazīstamības tēla veidošanai, kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai un darbinieku produktivitātes kāpināšanai VRG lauku teritorijā;
- produkcijas realizēšanai paredzētas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kā arī jaunu realizācijas veidu ieviešanai un to atpazīstamības tēla veidošanai VGR lauku teritorijā un valstspilsētā.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts jauniem vai esošiem uzņēmumiem, kuri vēlas uzsākt un/vai attīstīt uzņēmējdarbību dažādās nozarēs (izņemot saistošajos MK noteikumos definētās neatbalstāmās nozares). Atbalsts tiks sniegts vietējo ražotāju, mājražotāju, pakalpojumu sniedzēju attīstībai, produkcijas un

Projekts

pakalpojumu noieta iespēju uzlabošanai. Atbalstāmās nozares ir lauksaimniecības produktu pārstrāde, ražošana, mājražošana, produkcijas realizēšanas vietu izveide, daudzveidīgu pakalpojumu t.sk. tūrisma un ēdināšanas pakalpojumu sniegšana. Rīcības ietvaros atbalsts tiks sniegts būvdarbu veikšanai, ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas procesa nodrošināšanai nepieciešamā jauna aprīkojuma un inventāra iegādei un uzstādīšanai, tirdzniecības vietas izveidei/labiekārtošanai, darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšanai.

Rīcība R1.2. Atbalsts “Lauku biļete”

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsts intervencē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai lauku teritorijā;
- atbalsts kā fiksētas summas maksājums, piemērojot Zemkopības ministrijas aktuālo metodiku.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts uzņēmējdarbības uzsākšanai VRG lauku teritorijā, jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, īstenojot darījumdarbības plānu. Rīcības ietvaros atbalstāms jaunu vai lietotu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana, darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšana.

Rīcība R2.1. Vietējās teritorijas, dabas un kultūras objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts vietējās teritorijas sabiedrisko ēku, tostarp kultūras, sporta, sociālo pakalpojumu un veselības aprūpes ēku, kultūrvēstures objektu, atjaunošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību. Atbalstāma sabiedrisko ēku būvniecība, pārbūve, atjaunošana vai restaurācija, vides pieejamības uzlabošana, nepieciešamo pamatlīdzekļu, aprīkojuma iegāde un uzstādīšana (ievērojot, ka vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts būvniecībai). Rīcības ietvaros atbalstāma dabas, kultūras, sakrālo, tūrisma, sporta, sociālo un veselības uzlabošanas pakalpojumu, atpūtas vietu un citu piedāvājumu veidošana atjaunotajās ēkās.

Atbalsts paredzēts arī vietējās teritorijas publiskās ārtelpas infrastruktūras, tostarp parku, skvēru, zilo un zaļo atpūtas zonu, pludmaļu, rotaļu un sporta laukumu, labiekārtotu pastaigu taku, dabas objektu, veloceļu, publisko norišu laukumu sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību. Atbalstāma objektu būvniecība, pārbūve un atjaunošana, vides pieejamības uzlabošana, nepieciešamo pamatlīdzekļu, aprīkojuma iegāde un uzstādīšana (ievērojot, ka vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts būvniecībai). Rīcības ietvaros atbalstāma labiekārtošana brīvā laika pavadīšanas vietu izveidei, atpūtai, izziņu un informatīvo stendu, norāžu uzstādīšanai lauku informatīvās telpas uzlabošanai.

Rīcība R2.2. Atbalsts jauniešu iniciatīvām

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai;
- atbalsts kā fiksētas summas maksājums, piemērojot Zemkopības ministrijas aktuālo metodiku.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts jauniešu sabiedrisko aktivitāšu un brīvā laika pavadīšanas veidu dažādošanai. Atbalsta mērķis ir veicināt jauniešu vecumā no 7 – 25 gadiem iesaisti un aktivitātes kopienā. Atbalsts paredzēts jauniešu iniciatīvām, lai nodrošinātu iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā. Rīcības ietvaros atbalstāma jauniešu radošo darbnīcu, interešu tematisko lekciju un praktisko nodarbību, daudzveidīgu pasākumu norises organizēšana, jauniešu apmācības, neformālā izglītība un meistarklases.

Rīcība R2.3. Atbalsts viedo aktivitāšu ieviešanai

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts viedo sabiedrisko aktivitāšu izveidei un ieviešanai, pamatlīdzekļu iegādei un apmācībām, sekmējot kopienas ciemu, interešu grupu un organizāciju sadarbību. Viedās aktivitātes veicina viedo ciemu izveidi. Viedais ciems ir kopiena lauku apvidū, kas īsteno vietējās iniciatīvas, lai rastu praktiskus risinājumus vajadzībām ekonomikas, sociālās un vides jomās, īsteno līdzdalības pieeju, ievieš tehnoloģiskas un organizatoriskas inovācijas, veido sadarbību ar partneriem. Rīcības ietvaros atbalstāmas viedās aktivitātes, kuras sekmē zaļā kursa jeb virzības uz klimatneitralitāti, energoefektivitāti, aprites ekonomiku, atkritumu šķirošanu īstenošanu kopienų ikdienā. Atbalstāma viedo ciemu izveide un vides kvalitātes saglabāšana, dabas resursu ilgtspējīga izmantošana, ekonomisko un sociālo problēmu risināšana, ekoloģisku vietējo produktu noieta sekmēšana, iedzīvotāju mūžizglītība.

Rīcība R2.4. Atbalsts iedzīvotāju iniciatīvām

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

Rīcības apraksts:

Atbalsts paredzēts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai un mūžizglītībai. Rīcības ietvaros atbalstāmas daudzveidīgas iedzīvotāju iniciatīvas, tai skaitā kultūras un mākslas radošās aktivitātes, kultūrvēstures objektu kā norises vietu iesaiste aktivitāšu īstenošanā, sociālās aprūpes un vides aizsardzības iniciatīvas, sporta un veselīga dzīvesveida veicināšanas aktivitātes, to īstenošanai nepieciešamā aprīkojuma, inventāra, tērpu iegāde un apmācības.

Rīcība R3.1. Atbalsts starpterritoriālajai un starpvalstu sadarbībai

Atbilstoši saistošajiem MK noteikumiem atbalsta intervencē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" paredzēts šādu darbību veikšanai:

- Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību;
- Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

Rīcības apraksts:

Atbalsts tiks sniegts VRG sadarbībai Latvijā un ārvalstīs, īstenojot pieredzes apmaiņas un zināšanu pārneses sadarbības starpterritoriālos un starpvalstu projektus. Rīcības ietvaros atbalstāma sadarbība uzņēmējdarbības sekmēšanai, t.sk. tūrisma, jauniešu iniciatīvu, kultūras un inovācijas jomās. Atbalstāma cilvēkresursu pieredzes apmaiņas, aktivitāšu, apmācību un konsultāciju ar jomu speciālistiem projekti, jo tādējādi tiek nodotas un saņemtas vērtīgas zināšanas, sekmēta kopienas profesionālā izaugsme un jaunu prasmju apguve. Atbalstāma partnerorganizāciju projektu sadarbība nacionālā un starptautiskā mērogā.

3.1.1. Kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai

3.1.1.1.tabula

Horizontālās prioritātes paaugstinātai atbalsta intensitātei un papildus punktiem

Prioritārais mērķis	Horizontālās prioritātes pazīme	Maksimālā atbalsta intensitāte	Prasības/apraksts
Maksimālā atbalsta intensitāte aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ir 40 procenti, bet vietējā attīstības stratēģijā noteiktos gadījumos tā ir paaugstināta līdz 75 procentiem:			
M1 Vietējās ekonomikas attīstība	Inovatīvi projekti saskaņā ar inovācijas definīciju	65%	Atbilst Stratēģijā noteiktajai inovācijas definīcijai. Vismaz 70% projekta finansējuma tiek ieguldīts inovācijā. Inovācijas ir būtisks priekšnosacījums, lai veidotu pievilcīgu un kvalitatīvu dzīves vidi kopienā un bāzi ekonomiskajai izaugsmei. Inovatīvi risinājumi uzlabo uzņēmuma ekonomisko dzīvotspēju un paver plašākas attīstības iespējas.
	Sociālās uzņēmējdarbības projekts	75%	Projekta iesniedzējam ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un/vai projektā ir ietvertas sociālās uzņēmējdarbības idejas, kas atbilst Sociālā uzņēmuma likuma prasībām un var sniegt būtisku ieguldījumu sociālās atstumtības risku grupu nodarbināšanā un iekļaušanā sabiedrībā, sociālo pakalpojumu sniegšanā. VRG teritorijā ir zema sociālās uzņēmējdarbības aktivitāte un nepieciešams stimulēt sabiedrībai tik nozīmīgās sociālās uzņēmējdarbības veicējus. Sociālās uzņēmējdarbības projektu īstenošana sekmēs sabiedrības sociālo un nodarbinātības problēmu risināšanu.
	Saimnieciskās darbības veicēju kopprojekts	65%	Projekta darbības ir saistītas ar sabiedriskām attiecībām vai digitālo risinājumu vai pakalpojumu izveidi. Vairāku saimnieciskās darbības veicēju kopprojekts radīs plašāku ietekmi uz vietējo ekonomiku, nekā tas būtu viena komersanta projekta īstenošanas gadījumā. Lauku ekonomikas izaugsme ir svarīga VRG darbības teritorijas iedzīvotāju dzīves līmeņa uzlabošanai kopumā.
	Darbinieku kvalifikācijas uzlabošana	75%	Projekts paredz uzņēmuma esošo darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības. Rēzeknes novadā vienlaicīgi ir augsts bezdarba līmenis un ir novērojams kvalificēta darba spēka trūkums, darbaspēkam nav konkrētas specializācijas, tādēļ komersanti saskaras ar darbaspēka piedāvājuma neatbilstību pieprasījumam.

Projekts

M1 Vietējās ekonomikas attīstība	Kopprojekts ar pašvaldību lauku teritorijā	65%	<p>Projektā paredzēta pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošas infrastruktūras izveide, kā arī jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana, kopīgi ar fiziskām un juridiskām personām, kas veic saimniecisku darbību, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums.</p> <p>Lai paredzētu projektu darbību plašāku ietekmi uz vietējās teritorijas ekonomisko izaugsmi, nepieciešams stimulēt pašvaldības un komersantu kopprojektus, kur plānota gan infrastruktūras izveide, gan biznesa attīstība.</p>
	Kooperatīvo sabiedrību kopprojekts	65%	<p>Projektu iesniedz lauksaimniecības vai mezsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība.</p> <p>VRG darbības teritorijā ļoti zema uzņēmumu aktivitāte kooperācijā, tāpēc nepieciešams stimulēt jaunu kooperatīvu izveidi.</p>
	Tirdzniecības vietas izveide/ labiekārtošana	65%	<p>Projekta ietvaros tiek izveidota/labiekārtota VRG teritorijas uzņēmumu, amatnieku produkcijas tirdzniecības vieta valstspilsētā Rēzeknē.</p> <p>Valstspilsētā Rēzeknē nav izveidota pastāvīga VRG teritorijas uzņēmumu, amatnieku produkcijas tirdzniecības vieta, bet tāda ir nepieciešama gan vietējās produkcijas noieta sekmēšanai, gan teritorijas tēla popularizēšanai.</p>
	Lauku biļete	65%	<p>Projekts paredz lauku ekonomiku stimulējošas uzņēmējdarbības aktivitātes, tostarp, jaunu produktu un pakalpojumu piedāvājuma izveidi un esošo produktu un pakalpojumu attīstību lauku vidē.</p> <p>Lauku teritorijā ir nepieciešams stimulēt mikro uzņēmējdarbību, tādējādi darba ņēmējiem pārtopot par darba devējiem sev pašiem un mazinot bezdarba rādītājus.</p>
	Aprites ekonomika/noslēgtā cikla ekonomika	75%	<p>Projekts paredz atkritumu/materiālu pārstrādi un atkārtotu izmantošanu.</p> <p>Aprites ekonomikas principu ieviešana svarīga uzņēmējdarbības konkurētspējas paaugstināšanai un izpausmei, jaunu darba vietu radīšanai un inovāciju ieviešanai.</p>
	Vietējās pārtikas ražošana	65%	<p>Projekts paredz īstenot vietējās pārtikas ražošanu un noieta stimulēšanas pasākumus.</p> <p>VRG teritorijā darbojas neliels skaits vietējās pārtikas ražošanas uzņēmumi, tādēļ vietējās pārtikas pastāvīgu noieta ir nepieciešams stimulēt, lai palielinātu pārtikas ražošanas nozares ekonomisko potenciālu un piensumu VRG darbības teritorijai.</p>

Projekts

M1 Vietējās ekonomikas attīstība	Investīcija lauku teritorijā	75%	Projekts paredz investēt pamatpakalpojumos lauku teritorijā izglītības, sociālās palīdzības vai veselības jomā (saskaņā ar KLP SP regulu Nr. 2021/2115). Lauku teritorijā pastāv iedzīvotāju pieprasījums pēc kvalitatīviem izglītības, sociālās un veselības pakalpojumiem, tādēļ nepieciešams stimulēt šo pakalpojumu attīstību.
	Tūrisms, mājražotāji un amatnieki	65%	Projekts paredz tūrisma, nepārtikas preču mājražošanas attīstību un amatniecības saglabāšanu lauku teritorijā. Tūrisms ir viens no lauku videi piemērotiem uzņēmējdarbības veidiem, kas balstās uz vietējiem dabas, kultūrvēstures un amatniecības, mājražošanas resursiem. Tāpat, VRG teritorijā svarīgi ir saglabāt vietējo amatu meistarību un nodot prasmes nākamām paaudzēm. Amatniecības tradīciju saglabāšana svarīga arī no tūrisma attīstības aspekta, tādējādi veicinot vietas identitāti un savdabību.
	Apstrādes rūpniecība	65%	Projekts paredz apstrādes rūpniecības produktu attīstību. Apstrādes rūpniecība ir lauku vidē prioritāri attīstāma un stimulējama nozare, ņemot vērā zemo uzņēmējdarbības aktivitāti šajā nozarē.
Maksimālā atbalsta intensitāte aktivitātē "Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" ir 70 procenti, bet vietējā attīstības stratēģijā noteiktos gadījumos tā ir paaugstināta līdz 90 -100 procentiem:			
M2 Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai	Sabiedriskā labuma kopprojekts ar pašvaldību lauku teritorijā	90%	Projektu īsteno pašvaldība sadarbībā ar biedrību vai nodibinājumu, pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošā infrastruktūrā, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums. Lai paaugstinātu projekta nozīmīgumu vietējā kopienā, nepieciešams stimulēt pašvaldības un vietējo organizāciju sadarbību. Vietējai kopienai piedaloties pašvaldības infrastruktūras uzlabošanas projektā, vietējā kopiena augstāk novērtē pašvaldības centienus un otrādi – pašvaldība labāk izprot kopienas vajadzības.
	Inovatīvi projekti saskaņā ar inovācijas definīciju	90%	Atbilst Stratēģijā noteiktajai inovācijas definīcijai. Vismaz 70% projekta finansējuma tiek ieguldīts inovācijā. Inovācijas ir būtisks priekšnosacījums, lai veidotu pievilcīgu un kvalitatīvu dzīves vidi kopienā. Inovatīvi risinājumi uzlabo vietējās kopienas tēlu un paver plašākas izaugsmes iespējas.

M2 Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai	Kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana	90%	Projekta ietvaros paredzētas darbības Rēzeknes novada valsts nozīmes kultūras pieminekļa atjaunošanai. Vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts būvniecībai. VRG darbības teritorijā atrodas 125 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, kuri ir uzturami un saglabājami kā vērtīgākie kultūrvēsturiskie objekti novadā. Kultūras pieminekļi ir nozīmīgs novada tūrisma resurss, kura saglabāšana sekmē tūristu skaita pieaugumu.
	Dabas objektu izveide	90%	Projekta ietvaros paredzēta publiskās ārtelpas dabas objekta labiekārtošana. Vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts būvniecībai. Iedzīvotāju vajadzību apkopojums aktualizēja nepieciešamību labiekārtot publiskās ārtelpas dabas objektus VRG teritorijā. Labiekārtoti dabas objekti ir novada vizītkarte, kuri kalpo arī kā tūrisma izaugsmes resurss.
	Atbalsts jauniešu iniciatīvām	100%	Projekts paredz darbības jauniešu aktivitāšu īstenošanai – pasākumu, apmācību, meistarklašu, pieredzes apmaiņas norišu rīkošana. Jauniešu aktivitāšu īstenošana ir svarīga ziņošanas un prasmīgas jaunās paaudzes veidošanai. Jaunatne ir nākamie uzņēmēji un darba darītāji, tādēļ ir svarīgi nodrošināt viņu prasmju un zināšanu izaugsmi.
	Viedo aktivitāšu iniciatīvām	90%	Projekta ietvaros paredzētas kompleksas aktivitātes viedo iniciatīvu ieviešanai kopienā. Viedās iniciatīvas VRG teritorijā vēl ir tikai pirmsākuma posmā, tādēļ nepieciešams stimulēt jebkura veida viedās iniciatīvas kopienās.
	Iedzīvotāju pieredzes apmaiņas un apmācību iniciatīva	90%	VRG teritorijā nozīmīga ir zināšanu un pieredzes apmaiņas nodošana starp paaudzēm un starp kopienām. Vismaz 70% no projekta finansējuma paredzēts apmācību un pieredzes apmaiņas aktivitātēm. Pēc iedzīvotāju vajadzību apkopojuma informācijas, iedzīvotāju pieredzes apmaiņa un apmācības īpaši nozīmīgas ir lauku ģimenēm un senioriem, kā arī dažādām interešu grupām. Pieredzes apmaiņa un apmācības rada bāzi jaunām idejām un metodēm, kuras ieviest kopienā.
	Ciemu labiekārtošana un atjaunošana	90%	Projekts paredz ciema infrastruktūras (ēku vai publiskās ārtelpas) labiekārtošanu, atjaunošanu, uzlabo lauku dzīves vides kvalitāti. Lauku teritorijā ciemu dzīves vides kvalitāte ir būtisks faktors iedzīvotāju dzīves vietas izvēlē, arī pieņemot lēmumu par dzīves vietu jaunā ģimene labprātāk izvēlas dzīvot labiekārtotā ciemā, kur pieejama estētiski baudāma un ērta dzīves vide un visi nepieciešamie pakalpojumi.

Projekts

<p>M2 Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai</p>	<p>Iedzīvotāju iniciatīvas</p>	<p>90%</p>	<p>Projekts paredz vietējo iedzīvotāju iniciatīvu realizēšanu. Iedzīvotāju iniciatīvas atspoguļo sabiedrisko aktivitāti kopienās un nodrošina jaunu metožu pielietošanu, jauna aprīkojuma, tērpu iegādi vietējiem pašdarbniekiem, tādā veidā īstenojot sabiedrisko līdzdalību kopienas dzīvē.</p>
<p>M3 Kopienų sadarbība lauku attīstībai</p>	<p>Starpterritorijālā un starpvalstu sadarbība</p>	<p>100%</p>	<p>Projektu īsteno teritorijas vietējā rīcības grupa. Sadarbība paredz starpterritoriālo un starpvalstu sadarbības projektu atbalstīšanu uzņēmējdarbības stiprināšanai, pieredzes apmaiņai un sabiedrības aktivizēšanai lauku teritorijā.</p>